

Concept Note

Capacity Building for Air Pollution Challenges

Punjab faces air pollution challenge throughout the year. Several factors impact the poor air quality of the state like stubble burning, infrastructural growth, industries, vehicular growth, conventional fuel usage for domestic cooking and open burning of waste. Government of Punjab has been actively working for improving the air quality in the state. However, due to lack of technical understanding and impact of pollution on health, the challenge of air pollution still persists.

Building an understanding of the pollution contribution from various sectors, identifying sustainable solutions, and their successful implementation are crucial for developing proper strategies. Though, the challenge of crop residue burning is prominent, other sources such as transportation, industries, waste burning, and construction also needs to be considered to solve the air pollution problem.

For any policy to be successful, it is critical that there is a wider reach of the problem and its solution to the masses. Outreach activities on the polluting sectors will create awareness on the subject. Proactive involvement from various walks of the society (schools, citizen groups, NGOs, institutions, govt bodies, media house etc.) can help in disseminating the information on air polluting sources and its solutions. Information shared in a laymen's language can help the citizen groups' understand what is air pollution & its health impacts.

The Centre for Air Pollution Studies (CAPS) at the Center for Study of Science, Technology, and Policy (CSTEP) with a single aim of solving the pollution problem, is trying to create awareness among the stakeholders and help in understanding the challenges of air pollution. CAPS at CSTEP is helping to build capacity of various citizen groups, school children's, NGOs, and institutions across Punjab. As part of the series of capacity-building, CAPS is organizing workshops in five districts of Punjab from 15th to 23rd December 2022.

The event dates are Dec 15th (Mohali), Dec 17th (Bathinda), Dec 19th (Ludhiana), Dec 21st (Hoshiarpur) and Dec 23rd (Amritsar). This event will be held between 2:30 PM to 5:00 PM, and is open to stakeholders from the government, think tanks, farmer groups, academia, schools, and civil society. The event will strive to disseminate knowledge of air quality issues pertaining in the state and ways to combat it. The event will also entertain questions from the audience.

ਸੰਕਲਪ ਨੋਟ

ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਲਈ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ

ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਕਾਰਨ ਮਾੜੀ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨਾ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਵਿਕਾਸ, ਉਦਯੋਗਾਂ, ਵਾਹਨਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਘਰੇਲੂ ਖਾਣਾ ਪਕਾਉਣ ਲਈ ਰਵਾਇਤੀ ਬਾਲਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸਾੜਨਾ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਕਨੀਕੀ ਸਮਝ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਸਿਹਤ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ, ਟਿਕਾਊ ਹੱਲਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਰਣਨੀਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫਸਲਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈ, ਪਰ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਵਾਜਾਈ, ਉਦਯੋਗਾਂ, ਰਹਿੰਦ-ਖੂੰਹਦ ਨੂੰ ਸਾੜਨ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸਫਲ ਹੋਣ ਲਈ, ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਤੱਕ ਇਸਦਾ ਹੱਲ ਹੋਵੇ। ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਫੈਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਆਊਟਰੀਚ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ (ਸਕੂਲ, ਨਾਗਰਿਕ ਸਮੂਹ, ਐਨ.ਜੀ.ਓ., ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਮੀਡੀਆ ਹਾਊਸ, ਆਦਿ) ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਹੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ।

Center for Study of Science, Technology, and Policy (CSTEP) ਵਿਖੇ Centre for Air Pollution Studies (CAPS) ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਹਿੱਤਧਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। CSTEP ਵਿਖੇ CAPS ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਾਗਰਿਕ ਸਮੂਹਾਂ, ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ, ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਰੱਥਾ-ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਲੜੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ, CAPS 15 ਤੋਂ 23 ਦਸੰਬਰ 2022 ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਮਾਗਮ ਦੀਆਂ ਤਾਰੀਖਾਂ 15 ਦਸੰਬਰ (ਮੋਹਾਲੀ), 17 ਦਸੰਬਰ (ਬਠਿੰਡਾ), 19 ਦਸੰਬਰ (ਲੁਧਿਆਣਾ), 21 ਦਸੰਬਰ (ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ) ਅਤੇ 23 ਦਸੰਬਰ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਹਨ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਦੁਪਹਿਰ 2:30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਕਾਰ, ਕਿਸਾਨ ਸਮੂਹਾਂ, ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨਾਂ, ਅਕਾਦਮੀਆਂ, ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

